

Mardonov Sanjar Yoqub o‘g‘li

Buxoro davlat Tibbiyot instituti,

Tibbiy va biologik kimyo kafedrası assistenti

E-mail: sanjar_mardonov@bsmi.uz

Annotatsiya: *Ushbu maqolada laktatsiyaning dastlabki boshlovchi mexanizmlari haqida ma’lumotlar keltirilgan. Tug‘ilgandan keyingi dastlabki kunlarda estrogenlar darajasi pasayadi va tes-kari aloqa qonuniga ko‘ra, gipofiz bezi tomonidan prolaktin sekretsiyasi kuchayadi. Prolaktin oldingi gipofiz bezining laktotroflari tomonidan progormon sifatida sintezlanadi. Homiladorlik davrida prolaktin ishlab chiqaradigan hujayralar soni ortadi.*

Kalit so‘zlar: *Prolaktin, glyukoza, laktatsiya, dofamin, insulin, laktotrop garmoni, lipaza.*

Prolaktin aminokislotalar tarkibi va aminokislotalar ketma-ketligi bo‘yicha STGga o‘xshaydi. U ayollarning (ota-ona xulq-atvorini shakllantiradi) va erkaklarning (Leydig hujayralarida spermatogenezda ishtirok etadi) qon plazmasida mavjud: ayollar - 8-10 pg / ml, erkaklar - 5-8 pg / ml. Faol emish orqali rag‘batlantiriladi.

Prolaktin sut bezlarining o‘sishi va sekretsia faoliyati, glyukozadan foydalanish va glyukozani yog‘larga aylantirish uchun javobgardir.

Sut ishlab chiqarish oksitotsin tomonidan tartibga solinadi (oziqlanishni kutish, ko‘krak qafasining tirnash xususiyati).

Prolaktin ko‘krak to‘qimalariga insulinga o‘xshash ta’sir ko‘rsatadi (insulinga qo‘shimcha ravishda).

Chiarri-Frommel sindromi - dori vositalari bilan galaktoreya (gipogalaktiya), dofamin ta’sirining kuchayishi.

Laktatsiya davrining buzilishi sut tarkibidagi o‘zgarishlarga olib kelishi mumkin.

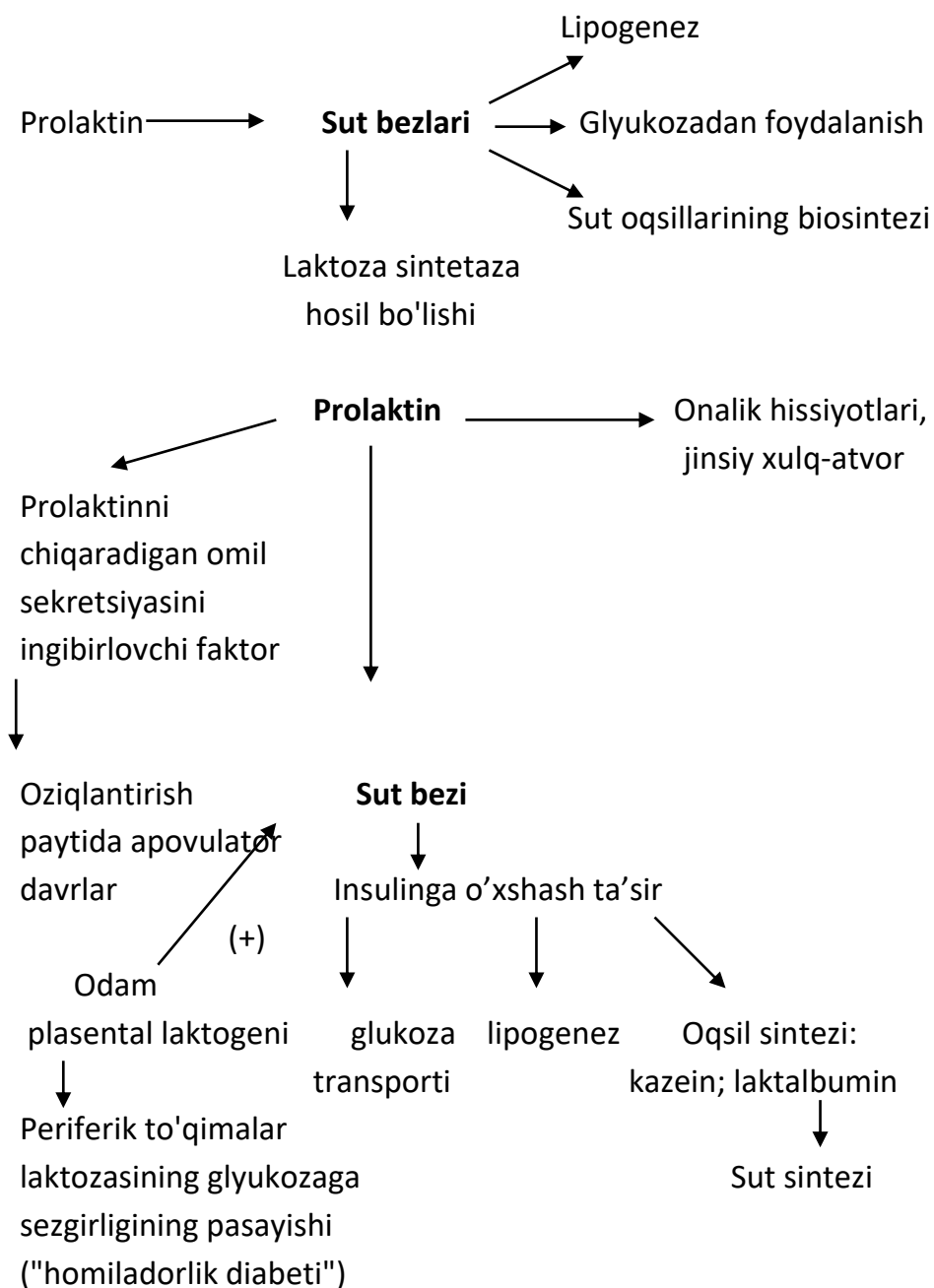
Birlamchi javob oksitotsin orqali bo‘ladi - "old" sut chiqariladi - merokrin sekretsiyasi - oqsil, lipidlar bilan kamayadi. Keyinchalik tirnash xususiyati bilan javoban, oqsil va lipidlar bilan boyitilgan laktotrop gormon - "orqa sut" ta’siri faollashadi.

Shuning uchun chaqaloqni to‘liq ovqatlantirish muhimdir.

Sut fermentlari:

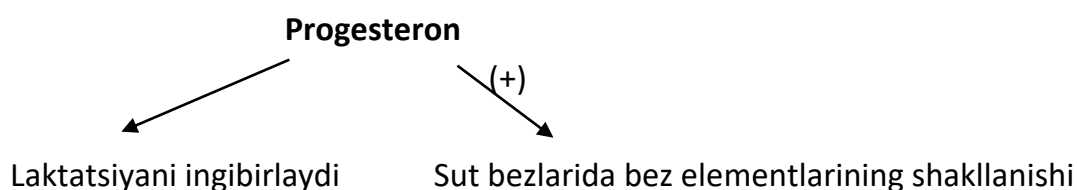
- 1) Lipaza (opt. pH = 7,0);
- 2) AST, ALT (ularning faolligi taxminan qon plazmasi bilan bir xil);
- 3) katalaza;
- 4) tripsin, pepsin, antitripsin;

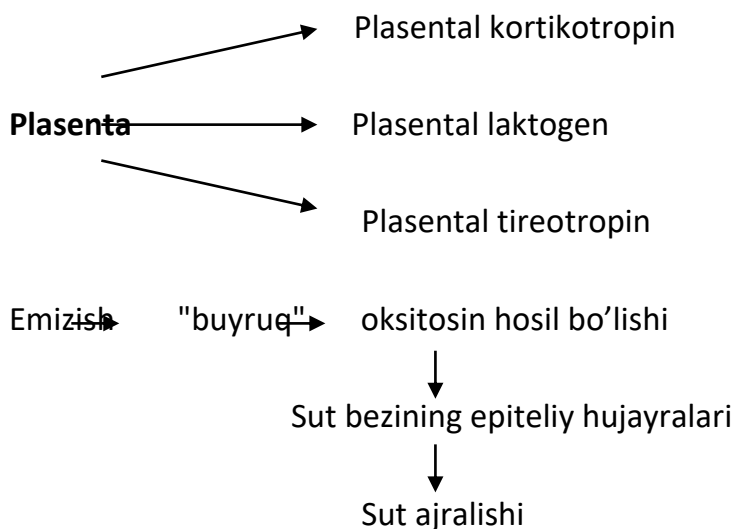
5) amilaza.

Estrogen va progesteron darajasining oshishi va XG ning pasayishi sabablari:

- 1) platsentaning o'sishi va farqlanishi;
- 2) sut bezlarining tez o'sishi, bachadonning kengayishi.

Bolalar tanasi quyidagi xususiyatlar to'plami bilan ajralib turadi:

- Anabolik jarayonlarning ustunligi, vazn ortishi va organlarning rivojlanishi
- o'sishning turli bosqichlarida bir qator metabolik yo'llar va tsikllarning o'zgarishi
- Ferment tizimlarining nomukammalligi
- Turli kimyoviy moddalar, jumladan, gormonlar ta'siriga organlarning sezgirligining

o'zgarishi

- Tananing nisbatlarini o'zgartirish
- Energiya zahiralarining ko'payishi (glikogen va yog'larning cho'kish) va boshqalar.

Bularning barchasi bola organizmi va kattalar organizmining biokimyosi o'rtasidagi bir qator o'ziga xos farqlarni aniqlaydi.